

ROMEO JA JULIA

Viisinäytöksinen ooppera. Sanat Shakespearen draaman mukaan laatineet J. Barbier ja M. Carré.

Säveltänyt *Charles Gounod*. Ensiesitys
Parisissa 1867.

I näytös.

Naamiojuhla Capuletien palatsissa Veronassa. Talon herra lausuu tervetulleiksi vieraansa, joiden joukossa kaikki kaupungin korkeasukuiset ja rikkaat sekä kauniit naiset ovat edustettuina — lukuunottamatta Montaguen perhettä. Capuletien ja Montaguen sukujen kesken on nim. vallinnut jo kauvan erimielisyys, kiihtyen vihdoon vihaksi, joka on vallannut molemmiin puolin kaikki, vieläpä kaukaisimmat sukulaiset ja palvelijatkin. Capuletin tytär, Julia, iloitsee tanssista ja musiikista, ja vieraat mielellään, isännän heitä siihen kehoitettua, antautuvat hetken ilon valtaan. Tanssin vilinässä tulevat näkyviin myöskin Romeo ja ystävänsä Mercutio, heidän kuitenkin tarkoin pysytellessä tuntemattomina naamiaispukujensa suojassa, sillä Romeo on Montague-sukua, talon herran verivihollisen poika. Hän on lisäksi saanut unessa varoituksen, jonka johdosta leikillinen Mercutio laulaa hänelle balladin Mab-kuningattaresta, unten valtiattaresta, ja hänen höyhenkevyistä matkoistansa. Äkkiä huomaa Romeo Julian, jonka ihmeellinen kauneus

hänet lumoaa. — hän luulee näkevänsä itse enkelin. Mercutio laskee leikkiä hänen helposti syttyvästä sydäimestänsä ja hänen uudesta rakastumisestansa, jonka rinnalla kaikki edelliset ihastumiset kalpenevat. Kun Julia, imettäjänsä kera, lähenee, rientää Romeo häntä vastaan ja heissä leimahtaa heti lemment liekki ilmituleen, vaikka ei kumpainenkaan vielä edes aavista, kuka toinen on. Heidän kohtauksensa häiritsee Tybalt, vanhan Capuletin veljenpoika, joka etsii serkkuansa Juliaa, viedäksensä hänet jälleen tanssin pyörinään. Tybalt tuntee äänestä Romeon ja kiihkeänä, helposti kuohahtavana luonteena hän jo yrittää käydä vihollisen kimppuun, Montaguen, joka valepuvussa on hiipinyt Capuletien juhlaan. Mutta talon isäntä kieltää veljenpoikaansa häiritsemästä juhlaa; hän ei halua tietää, kuka on naamion suojassa, kaikki ovat nyt hänen vieraitaan ja ilo yksin on isäntänä tänä iltana hänen talossaan.

II näytös.

Yön pimeydessä Romeo, vilvoittaaksensa hehkuvia tunteitaan, on hiipinyt Capuletien puutarhaan, ja turhaan kutsuvat ulkopuolella olevat ystävänsä häntä sieltä. Kiihkeä rakkautensa Juliaan saa hänet unhoitamaan vaarat. Julia esiintyy, uskoen balkongillaan yön hiljaisuudelle rakkautensa Romeoon. Romeo astuu pimeään peitosta näkyviin ja nuoret vannovat toisillensa ikuista rakkautta. Kuuluu ääniä — Capuletien palvelijat etsivät puutarhasta sinne piiloutautunutta vihollista. Julian imettäjä tekee pilkkaa heidän tyhjänpelostaan ja kutsuu nuorta neitiänsä levolle. Julia lupaa heti lähteä, mutta ei saatakaan erota Romeostaan, joka uudelleen, kun kaikki on käynyt hiljaiseksi, taas on ilmestynyt puiden varjosta. Rakastavaisten jäähyväistenotto jatkuu pitkään, mutta vihdoin on heidän toivotettava toisillensa hyvää yötä ja erottava.

III näytös.

Augustinilaismunkkien luostarissa kammiossaan olevaa Lorenzo-munkkia tapaamaan tulee Romeo, joka pyytää hurskasta munkkia auttamaan häntä, jotta hän voisi tulla vihityksi Julian kanssa. Yhdessä imettäjineen saapuu myöskin Julia, joka yhtyy Romeon pyyntöihin. Lorenzo lupaa täyttää heidän tahtonsa — hänen mieltänsä on liikuttanut nuorten hellä rakkaus, mutta hänellä on muitakin syitä. Hän toivoo nim. että Romeon ja Julian avioliitto tekisi lopun Montaguen ja Capuletien sukujen välisestä pitkällisestä vihamielisyydestä. Hyvä munkki liittää heidän kätensä yhteen ja lukee heille kirkon siunauksen.

(*Näyttämövaihdos.*) Eräällä Veronan kadulla kohtaavat vihollissukujen palvelijat toisensa. Mercutio koettaa estää yhteentörmäystä, kääntyen Capuletien puoleen, joiden etunenässä on hurjapäinen Tybalt. Mellakkaan joutunut Romeo tekee myös kaikkensa eroittaaksensa noita kahta toisistaan. Tybalt haastaa Romeon taisteluun, mutta tämä kieltäytyy taistelemasta Julian sukulaisen kanssa. Kuitenkin on Romeo pakoitettu paljastamaan miekkansa, kun Tybalt on tappanut Mercution. Kaksintaistelussa Tybalt kaatuu. Melskeen johdosta saapuu paikalle paljon ihmisiä, m.m. Veronan ruhtinas, joka samalla langettaa tuomionsa. Oikeastaan Romeo ansaitsisi kuoleman, mutta koska hän oli tarttunut miekkaan kostaaksensa ystävänsä surman, lievennetään tuomio maanpaoksi.

IV näytös.

Romeo ja Julia ovat nauttineet rakkaudenautuudestaan, mutta tyly aamunkoite lopettaa sen: päivän tullen on Romeon poistuttava kaupungin rajojen sisäpuolelta. Imettäjätär ilmoittaa, että vanha Capulet on munkki Lorenzon seurassa tulossa tytärtänsä tapaa-

maan. Julia saa tietää, että isänsä, Tybalt-vainajan viimeisen toivomuksen mukaisesti, on valinnut hänelle puolisoiksi kreivi Pariksen, erään ruhtinaan sukulaisen, ja että isänsä pitää tämän toivomuksen täyttämistä pyhänä ja ehdottomana velvollisuutena. Hurskas munkki Lorenzo on saava Julian vakuutetuksi, että hänen on toteltava. Lorenzo taas on laatinut suunnitelman, millä päästä pälkähästä; hän jättää Julialle pullon, jonka sisältö, unijuoma, on saattava hänet kuolemaa muistuttavaan horrostilaan. Julia ottaa kiitollisena juoman vastaan; tyhjennettyään sen hän vaipuu kuin kuolleen maahan.

V näytös.

Julia lepää ruumisalttarilla Capuletien perhehau-
dassa — kaikki muut, paitsi munkki Lorenzo, pitävät
häntä kuolleen. Romeo on, saatuaan tapauksesta
sanan, kiiruhtanut, maanpakolaisuusmääräyksestä
huolimatta, takaisin Veronaan, jättääksensä viimeiset
jäähyväiset puolisolensa ja sitten tehdäksensä itses-
tänsä lopun. Mutta tuskin hän on ehtinyt ottaa myrk-
kyä, niin Julia herää. He lankeavat toistensa syliin,
unohtaen kaiken, onnellisina jälleen kohdatessaan
toisensa. Mutta kohta palaa Romeo järkiinsä: hänhän
on ottanut myrkkyä ja on kohta kuoleva; heidän
kaunis onnenunelmansa ei ole koskaan toteutuva.
Romeo kuolee ja Julia, joka ei tahdo elää puolisonsa
jälkeen, tempaisee hänen tikarinsa ja syöksee sen
rintaansa.